

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 P na posameznega naročnika v Ameriko št. 100. Prša Janoš,endar Srca ga, domači na pa kalendar za ovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti, v Tajništvu SLŠ, v Faflekovoj hiši. Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravnisti i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstom cm² 1:50 D., v »Poslanom« 2:50 D. Tako za oglase plaču uprava i da za vse og-lase od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Vkrej, zgravlive roke!

Od več uradni i neuradni strani se čuje, da nameravlejo ustanoviti novo oblast v Varaždinu. Slov. Krajino ščejo od mariborske oblasti odtrgati i prikapčiti k novoj varaždinskoj oblasti. Tudi smo čuli praviti, da so nekš, od rikoga ne pooblašteni ljudje, hodili v Beograd našo Slov. Krajino ponujat Horvatom. Kelko je istine v tej gučaj, zdaj ešče nemremo povedati, pač pa proti vsakomi namerjavanji, da bi nas spravili pod horvatsko komando, odločno i ostro protestiramo! To bi se pravilo

rezati kotrige z našega narodnoga tela.

Slovenski prebivalci naše Slov. Krajine smo se meli vsikdar za Slovence i ne za Horvate. Govorili so naši očevje i govorimo tudi mi slovenski jezik. Ja, ešče več, gospoda, ki se vam sline cedijo po našoj krajini, so bili časi, kda so se prebivalci Medjimurja ta doli mimo Varaždina imenivali Slovenje. Ešče dnesden govorijo prebivalci zahodnoga Medjimurja dol do Čakovea slovenski. Dobro, či se napravi nova oblast i se nas ta prikapči, samo naj bo uprava (ravnanje) sodnija i šola v toj novoj oblasti slovenska. To pa za to, ar bi v toj oblasti meli večino Slovinci. Mi si nikak i nikdar

ne damo vzeti slovenskoga jezika v upravi.

Pod madjarskov oblastjov se nam je godila krivica, ar je bilo v uradaj vse madjarsko. Dosta kvara smo morali trpeti, ar smo ne razmeli dopise v tihinskem jeziki i ar smo morali drago plačivati tolmače pri sodišči. Pravico smo si morali iskati po vustaj tolmačov. Komaj smo si oddehnoli, kda smo lahko z uradniki po slovensko pogučali. Ali pa misli ta modra gospoda, da se povrnemo naznj v tiste čase? Ali nas misli gospoda s hrvaškimi šolami pohrvati? Vsako kratenje slovenski šol pri nas

je hūdodelstvo proti slovenskoj kulturi.

Bistveni deo narodove izobrazbe so njegove šole. Jezik, v šterom v šoli včijo, je posoda, v šteroj deci davlejo za življenje potrebno znanje. Da se bo deca mogla kaj navčiti, je neogibno potrebno, da razmi jezik, ovači de melo včenje le telko haska, kak či bi prazno slamo mlatili. Da je naša deca slovenska i da žmetno razmi hrvatski, to dokazivati je nepotrebno. Da se naj deca vči v šoli poleg drugoga tudi hrvatskoga jezika, proti tomi je ne nihče, nego siliti nam hrvatske šole bi bilo krivično. Či bi vi toj novoj oblasti Slovinci šteli naj se i v hrvatska deca včijo samo slovenski, ka bi na to pravili Hrvatje? Pa bi Slovinci v toj novoj oblasti meli več zroka za to, ar bi bili v večini.

To so zroki, za volo šteri vsaki spametn človik zavrže nameravanje, da bi se Slov. Krajina prikapčila k hrvatskoj oblasti. Ta žela se kūha samo v srcaj tistih ljudi, šteri iščejo samo sebe, ne pa narod i njegovo dobrobiti.

Predvsem pritiskavlejo na to agentje Radičove stranke. Vupajo se, da či bi

nam v novoj oblasti Hrvatje komandirali, bi se nas dalo ležej stlačilo v Radičovo turbo. Znano je, da sō Hrvatje spoznali, kakšo neodkritosrčno i pogubno politiko vodi Stipica, zato se njemi obračajo hrbet. Da bi pa nekelko pridobili za stranko, ščejo dobiti nas pod roko.

Druga vrsta ljudi, šteri si za to prizadevlejo, so tisti, ki si ščejo iz siromaštva našega lūdstva zlate cekine kovati. Ide za agrarno reformo. Neštetni ščejo pri agrari zaslužiti masne dobičke. Dozdaj je bilo to žmetno, ar so naš g. poslanec Klekl na prste stopali vsakomi, ki je ne meo prave namene pri agrari. To je bilo nekelko ležej, ar je agrarne zadeve vrejuvao okr. agr. urad v Maribori. Znano pa je, da bi neštetni te zadeve radi spravili pod horvatsko oblast, da bi ležej prišli do svoji ne lepi namenov. Zato pa ešče ednok bodi povedano, ki ščete sebe i svoj hasek, ne pa hasek lūdstva, vkrej krivične roke od naše Slovenske Krajine!

Imena naših občin.

Na postaji ali v uradi se večkrat čuje nepravilno naglašanje naših občin. To se pa zgodi samo pri tistih, ki so ne tū rojeni, zato pa se njim nesme zameriti. Pravilno je vsikdar najbolje tisto, kak domače lūstvo govori. Domače lūstvo pa vsikdar pravi i je pravilo tudi te, gda so vse naše občine uradno mele mažarsko ime n. pr. Murska Sóbota (ne Šobóta). Zato človeka nikaj smekne na vūha, gda se z vlakom pripela v Sóboto pa čuje kričati: Murska Šobóta! Tak je ednok eden Prekmurec za smeh djao: „No, ravno gnes v sobóto smo se pripelali v Šobóta!“ Či drugoga vzroka nebi bilo, kak ravno mešanje s sobotnim dnevom, bi bilo zadosta. Ne delajo dobro tudi tisti, ki „Sóbota“ ne nūcajo nego samo „Murska!“ Gde si bio? V Murski! Toga mesta ne poznamo. Či se je što v Muri kopao, te lejko pravi, ka je bio v „murski“, namreč v vodi.

Zmagovalec Jernej.

XIX. (iz polščine R. J.)

Volitve! Volitve! Gospa Jarzinska od nikaj drugoga ne guči, ne misli, ne senja, kak samo od volitev.

»Milostliva je velka politikarica«, njoj prvi eden znanec iz sosidne vesnice pa njoj pritom kūšuje male rokice. Velka politikarica postane rdeča kak črešnja i odgovori s lepim nasmehom:

»O, mi agitiramo. kelko li moremo!«

»Vaš gospod mož bo poslanec!« pravi znanec prav prepričevalno. »Velka politikarica« pa odgovori:

»Jako rada bi bila, či bi ga zvolili, to pa ne samo zavolo njega, — tū velka politikarica postane rdeča — nego to je dobro za narod.«

»Celi Bismarck! Pa resan, no!« pravi znani sosid i znova kūšuje njene majčkene rokice, potem se pogovarjata od kortestva.

Sosid si zbere za kortešeranje Dolnjo Krivdo pa Mizerov. (Velka krivda je zgublena za to ka je tam grajski Šulberg.) Gospa Jarzinska se najbolje skrbi za Pognebin sam. Vse gori v njoj od veselja. Vsaki den jo je viditi, kak hodi med kučami. V ednoj roki drži jankico, v drugoj marellico i moško stople naprej za politične namene. Ide tudi notri v hižice med potjov pa lūdem pri deli pravi: »Bog pomagaj!« Obiskuje beteznike, pridobivle si lūstvo, poma-

Pa ne samo z našim glavnim mestom se tak dela nego tudi z drugimi kraji. Tū mi označimo vsa imena občin, štere vnogi inači izgovarjajo kak domače lūstvo.

V oklepaj denemo tisto, kak je ne dobro: Běltinci (Beltinci), Bogojína (Bogójna), Búkovnica (Bukóvnica), Búdinci (Budínci), Bákovci (Bakóvci), Berkóvci (Bérkovci), Bókrači (Bokráči), Brátonci (Bratónci), Brézovica (Brezovica), Bistrice (Bistrica), Čépinci (Čepínci), Gentérovci (Genteróvci), Ižakovci (Ižákovci), Kánčovci (Kánčóvci), Kóbilje (Kobilje), Matjašovci (Matjášovci), Márkovci (Markóvci), Mačkóvci (Máčkovci), Márkišavci (Markišavci), Mlájťinci (Mlajtínci), Melínci (Mélinci), Nédelica (Nedéllica), Nóršinci (Noršinci), Némčavci (Nemčávci), Otóvci (Ótovci), Pérpóča (Pertóča), Predánovci (Prédanovci), Púconci (Pucónci), Pečkóvci (Péčkovci), Pólana (nikdar Polána ali Poljána), Rádovci (Radóvci), Rópoča (Ropóča), Rankóvci (Ránkóvci), Rénkovci (Renkóvci), Rakičan (Rákičan), Rádmóžanci (Radmožánci), Satahóvci (Satáhóvci), Sláveči (Slavéči), Skákóvci (Skakóvci), Sodíšinci (Sodíšinci), Stréhovci (Strehóvci), Téšanovci (Tešánovci), Topolóvci (Topólovci), Trópovci (Tropóvci), Vádarci (Vadárce), Vídovci (Vidónci), Žitkovci (Žitkínci).

Kak se vidi, skoro vse imena majo naglas na prvom zlogi, Bi znabiti što mislo, ka to pride od madžarskoga jezika, šteri istina ma na prvom. To je pa verjetno, ar je na Štajarskom dosta imen z naglasom na prvom zlogi. Tak n. pr. Bánovci, Búnčani, Šálinci, Nóršinci itd. Pa naj bo kakšte, naglašati trbe tak kak naglašá lūstvo štero v tistom kraji žive.

Zanimivo je tudi primerjati imena ništernih vesnic pri nas z onimi na Štajarskom. Tak na pr. Moravci—Moravci, Ivanjšovci—Ivanjkovci, Šalovci—Šalinci, Panovci—Banovci, Brezovica—Brezovica, Moštjanci—Moščanci, Večeslavci—Očeslavci, Berkovci—Berkovci itd. Prav posebno zanimivo pa je to, ka se te naše občine nahajajo bole na severnom Prkmurji ne kre Mure. Vse to nam kaže, kak smo eden pa itsi narod, namreč smo tak Slovinci mi kak so Slovinci na Štajarskom.

ga, gde more. Vse to bi delala tudi brezi politike, ar je dobroga srca, nego zavolo politike ešče bole. Ka vse ona nebi včnila za politiko?! Samo toga ne vūpa moževi povedati, ka jo grozno veseli iti na kmečki shod, Nabrala si je že v glavo govor, šteroga bi držala na shodi. Kakši govor bi to bio, kakši govor! Istina ka skoro nebi vūpala goveriti, nego či bi ednok začnola, oj, to bi bilo! Gda je v Pognebin prišeo glas, ka je vlada shod prepovedala, se je »velka politikarica« razjokala i od čemerov doma v svojoj sobici raztrgala žepni robec pa mela celi den oči krvave.

Zaman jo je mož proso, naj se ne razburja toliko. Drugi den se je v Pognebinu agitiralo ešče z vekšov navdušenostjov. Gospa Jarzinska se nikomi ne podpusti. Vsaki den obišče več hiž i tak ostro guči proti Nemcom, ka jo more mož sam nazaj držati. Pa zakaj bi se bojala vej nega nikše nevarnosti. Lūdje jo sprejemajo z velikim veseljem, njoj kūšujejo roke i se njoj nasmejavlejo. Pa kak nebi, či je pa tak lepa, ka kam stopi je vse svetlo. Pride tudi do Jernejove hiže. Rinko je ne pusti notri, na dobro srečo je Magda pribežala i ga vdarila s polenom po glavi.

»O, milostliva gospa! Moj zlat, moja lepota, moja jagodica!« je larmala Magda i njoj roke kūšivala.

Jernej se njoj vrže pred noge, kak je že Magdi obečao, mali Francek njoj kūšne roko,

Na konci ešče omenim razliko med Lendavom i Ledavov. Lendava je mesto Ledava pa je voda, štera pride od Gornje Lendave i teče mimo Dolnje Lendave.

—r—

NEDELA.

po vüzmi 5. Evangelij sv. Janoša v 16. poglavji od 23. do 30 vrste. »Či bote Očo kaj prosili v mojem imeni, vam bō dao.«

Te reči Kristusove zbūdjavlejo v nas použnost. Poniznost nas vči, da smo v svojoj pomenklivosti potrebni bože pomoči. Potrebni že v svetski i telovni zadevaj, dosta bole pa v duševni. Vnogokrat je žmetno ločiti med dobrim i lagojim. Sami nemremo spoznati, zato je potrebno iskati pomoči pri Bogi, ki je Oča svetlosti. Pa či tudi spoznamo dobro i lagoj, je včasi težko včiniti dobro i se ogibati lagojega. Da se moremo vživati proti lagojemi nam je potrebna boža pomoč. Z božov pomočjov dostakrat slabotni ljudje pridejo do velki duševni zmag. Sv. Paveo je meo velke boje s sam sebov i je proso Boga, naj njemi odvzeme skušavanje, za odgovor pa je dobo, da njemi je zadosta boža milošča. Bog da vsakomi milosti, štere potrebūje, da se zveliča samo prositi mora za nje i je hasnūvati.

Z prošnjov pa tudi Boga hvalimo. Hvalimo ga zato, ar pripoznamo, da je onvse mogočen i nam more pomagati. Hvalimo pa tudi s tem, da se zanašamo na njegovo neskončano smilenost, da nam odpusti, ka smo zagrešili. Prošnja je tisti zlati most, po šterom se Bog ponizi k nam i nam pomaga.

Prošnja, molitev teda človeka vzgaja za Boga. Po njoj človek zpozna, da je ne doma v toj skuznoj dolini, da njemi tū proti dosta nevarščin, da mora paziti i verustivati, da ne spadne. I to spoznanje je fundament krščanskoga življenja. Zato pa pravi sv. Avgustin: „Kak što moli, tak žive.“

Pismo iz Tišine — po sv. misijoni.

Lepih i svētih dnēvov se nam je dala včakati milost božja. Več mesecov smo se pripravljali, končno je prišla naša vesela vūra: na vüzemski ponedlek se je začnola pri nas pobožnost misijonska. Te den smo mi dvojno „Alleluja“ popevali. Svetešnji obleč naši lūdi, svetešnji obrazi, sveta, pristrčna čütejnja so dosta povedali. Pa po pravici. Ka smo težko čakali, se nam je spunilo. Začnola se je veliko romanje vu našo prelepo okinčano cerkev. Kda so drugi farniki to lepoto vidili, so se čūdūvali i vernost pa priličnost naše mladine zvišavali. Tak tudi

mi domači. Zdaj pa z duševnov lūbēznostjov prosimo Jezusa, ka bi tak naša mladina svojo gorečnost očuvala, božo hižo z rožicami, svoje duše pa z tistimi cveticami kinčala, na štere so nas gg. misijonarje 10 dni opominali, za štere smo se mi če med sv. misijonom odločili, posebno pa na konci toga misijona, kda smo navdūšeno popevali: »To s prisegov ponovimo, srci Jezusa zročimo . . .«

Na vüzemski ponedlek zadvečara so prišli gg. misijonarje: Kitak, Pediček, Selič i Tavčar. Tej goreči delavci Gospodovi so najobprvim šolsko deco spovedali. V tork se je začno misijon za ženske i deklina. v soboto pa za moške i mladence. Ta ločitev je zato bila potrebna, ar je naša cerkev premala, ka bi takšo vnožino naednok sprijela. Dopūščeno je pa bilo, ka so moški navzoči bili pri ženskih navukaj i nasprotno. Tak je bila cerkev vsigdar puna, pa vendar zadosta velika. Lūdje so se radūvali, ar sō tak neposredno ešče nikdar ne čūli reč božo. Nadi-gavale so jih lepe pesmi pevskoga zbora i parkrat veličastno popevanje vsega lūdstva pod priličnim vodstvom domačega kantorja i školnika g. Antauerja.

Vsi smo radi poslušali navuke, šteri so vsikdar krasni, včasi ostri bili, zato so pa nikše zapreke ne poznali i do srca segali. Nikaj drugo smo ne iskali, jedino Boga — pa smo najšli zadovolnost srca i takše veselje, kakšega nam svet i zemelska spraviti nemrejo. Vido sam velke šerege pri spovednicaj pa ešče vekše pri božjem stoli. Bili so dnevi, kda se je okoli 1200 lūdi prečistilo iz fare. štera komaj 2800 dūš čte z decov vred. Vidili smo lūdi, ki so leta dugo ne hodili k božoj službi, te dni so se pa večkrat prečistili. Srce se mi je veselilo, kda se je telko moškov i mladencov za „apoštolstvo mož i fantov“ odločili, ki so se stem odločili za mesečno sv. spoved. Samo dečkov je dozdej okoli 84. Pa jih ešče več bode, kak se vidi. — Med ženskami je lepo gibanje za bratovščino srca Jezušovoga i dikline najbole Marijina družba vleče, njuva srca najbole Marijino lūbezen i pobožnost segreva. To je vse prav. Vidi se, ka je snmen vu dobro zemlo spadnola. Zdaj samo na dobrotiven dež milošče bože čakamo, šteroga nam dober Bog po potrebnini podeli. Ednok pa pride žetva, kda mo mi za vse trūde lonani i sad mantranja vu nebesaj vživali, či mo se močno držali križa Kristušovoga i navukov sv. misijona.

Dnes smo navdūšeni pa iz srca zahvalni vsejm dobročinitelom, ki so z svojimi dāri sv. misijon omogočili, — posebno pa našemi poslanci g. Klekli, ki so na te namen 2000 dinarov darūvali.

Zahvalimo se tudi prečastitim g. mešnikom, ki so nas poiskali i g. misijonarom vu spovedavanji na pomoč bili pa naše duše očiš-

čavali. — Pomagat so nam prišli sledeči gg. iz okrogline: Klekl Jožef nar. poslanec, plivnošje: Vadovič R., Bašša J., Horvat J., Faflik N., g. kat. Horvat J. Gg. salezijanci: Radoha J., Cigūt i Vogrinčič; gg. kaplani: Hanko J., i Varga Št. Zahvalimo se tudi g. Antaueri, da so vse pripravili i vredili. Nazadnje se pa obrnemo na g. misijonarom i jim slovo kličemo: „Z Bogom, Z Bogom!“ pa ešče ednok: „Bog plati!“ za nam skazane dobrote, za nam dane lepe navuke, za srečo i veselje, štero ste nam Vi spravili zdaj, štera se na popolno radost te obrne, či mi poleg spominanja sv. misijona živoči — enkrat vu nebesa pridemo k lūblenomi Jezusi, za koj mo mi tudi za prečastite g. misijonare prosili vu našoj vsakdanešnoj motitvi,

EN TIŠINSKI FARNIK.

GLASI.

Slovenska Krajina.

Smrt našega vrloga širitela v Ameriki.

Iz Chicage smo dobili žalostno vest, da je tam po kratkoj boleznj vmro Ivan Tompa, mož Salaji Magde iz Črensovec. Pokojni je z celov familiov v blaženstvi živo že več let v Ameriki, dokač po božoj svetoj voli smrt ne raztrgala na en čas toga blaženstva. Pokojni je bio dober katoličan, ki je verno spunjavao tudi v tujini svoje verske dužnosti. Bio je zednim goreči širiteo naših listov. Par dni pred smrtjov nam je pisao v zadevi naročnikov i nam tudi poslao naročnino. Pun je bio svetoga ognja za božo diko i Marijino čast. Dobra matl nebeska njemi je sprosila zato lepo plačo pri svojem božem Sini. Kda se pokojnomi iz celoga srca zahvalimo za njegove trūde v zahvalo i tolažbo naznanimo njegovoj tužnoj dovici i deci, da smo za pokojnoga že opravili par svetih meš, par jih pa še bomo. V molitev naših naročnikov zročimo, pokojnoga dūšo. Naj počiva v miri v toj daljnjoj tujini naš vrli širiteo!

Za sirote je plačala Ana Ritlop z Chicage 1 dolar naročnine.

Plačali so naročnino pri Denša Ivani v Chicagi zvün onih, štere smo že objavili, sledeči: Ivan Törmar, Anton Farkaš, Janoš Zalig i Marko Vauri. Frank Györköš je poslao 3 dolare na staro, ar pa na staro v knjigi ne smo najšli duga smo te tri dolare spisali za novo naročnino.

Martjanci. V noči od 20. do 21. so neznanj tovjai vkrali pri Cipoti konja s koli vred. Do sebeborskoga brega sn se vidili sledovje potem ne več. Orožniki naprej pozvidavlejo.

Nesreča na senji. V Murskom Središču je na senji šteo eden g. z D. Lendave kupiti konja pa je kušao, či zna dobro bežati. Konj se je splašo, vrgeo kupca, da je tak samo po zraki leto i vujšo. Med pobegom je bujo edno kravo, ednoga dečka pa težko rano.

Borejci. Preminoče dneve so pri g. Štefaneci najšli malo mrtvo dete v tropinaj, štere so bile že žgane. Oblasti skrbno iščejo tistoga brezsrčnoga človeka, ki je to včino.

Turnišče. Naši vrli Amerikanci v Bridgeportu so nam poslali 13,000 Din. na cerkev. Domači farniki njim lepo zahvalimo. Nabrali so Hüll Frank, Adanič Ivan, Časar Ivan, Čizmadia Frank, Markoja Ivan, Režonj Jožef. — Bog vas živi!

Novine 17 št. od dnes 2 tjedna če bi što več do rok dobo kak njemi ide, naj je na naše stroške taki pošlje v Prekmursko tiskarno v M. Soboto. Tū jih je najmre nekaj sfalilo.

„Slovenski Gospodar“ je naše stranke list, ki izhaja v Maribori. od tajništva naše stranke v Maribori dobijo včasi naši zavūpniki poziv, naj širijo »Gospodara«. Te poziv je spravi včasi v veliko zadrego i si premišljavljajo, ka naj si začnejo z njim, da niti domači list »Novine« ne je zadosta razširjen. Odgovorimo njim, ka so ne dužni si naročiti »Gospodara« niti ga širiti, prvo dužnost majo, da si naročijo i širijo domači list Novine. Če pa što zlehka more da si poleg Novin naroči ešče »Gospodara« ali drugi krščanski list, ali koga na to naguči, samo dob-

potem si porine svoj palec v vūsta i gleda, gleda na vse z velikim začūdenjom.

»Jaz se vūpam,« pravi mlada gospa Jernej, »se vūpam ka te glasali za mojega moža, ne za gospoda Šulberga.«

»O, moja zlata gospa!« dene Magda, »što bi glasao za Šulberga! Naj ga vdari boži žlak! (Tū küšne gospej roko.) Naj mi milostliva gospa ne zamerijo, či tak gučim. Nemre si človik krotiti jezik, gda je guč od Nemcov.«

»Mož mi je pravo, ka plačava vaš dug pri Justu.«

»Naj ga Bog blagoslovi!«

Tū se Magda obrne k Jernej:

»Ka stojiš kak štor? . . . Milostliva, ne zamerte njemi, on jako malo guči.«

»Bote glasali za mojega moža?« pita gospa. »Pa kak nebi? Vi ste Poljaki, mi smo Poljaki zato bomo vkūp držali.«

Či nebi glasao jaz bi njemi glavo odrtrgala!« vreže Magda. »Ka stojiš kak štor? Malo se vendar geni!«

Jernej znova küšne gospej roko, nego tih je i mračen kak noč. V glavi ma tistoga okrajnoga glavara, ki ga je pūsto iz ječe.

Den volitev se približavle i napoči. Gospod Jarzinski trdno vörje v svojo zmago. Sosidje se vozijo v Pognebin. Gospodje prihajajo iz varaša, dali so že voutome i zdaj čakajo v Pognebini, da pridejo gospod župnik i povejo kak je z volitvami. Potem bo obed, večer se

gospodje odpelajo v Poznan potem pa v Berlin. Ništerne občine iz toga volivnoga kraja so dale že včera svoj glas. Ešče dnes se razglasi što je zvoljeni. Vsi so dobre vole. Mlada gospa je nikelko nemirna vendar je puna vūpanja i se smije. Tak skrbna gospodinja je ta gospa, ka vsi pravijo, ka je g. Jarzinski v Kralovini najšeo v njoj pravi kinč. Te kinč pa zdaj nemre pri meri sideti, leče od gosta do gosta, šteri njoj pravijo, ka de g. Jožef gvišno poslanec. Ona v istini ne želna časti, tudi ne žele postati poslancova žena zavolo gizdosti, liki zabila si je v svojo mlado glavico, ka moreta oba z možom zvršiti veliko nalogo za narod. Zato njoj zdaj srce tak močno bije kak pri zdavanji. Kretajoč se med gosti pride do moža, ga potegne za rokav i njemi šepetne v vūho: »Gospod poslanec!« On se nasmije i sta oba srečna. Vsi težko čakajo, kak je z volitvami, ar je zadeva istinsko važna. Pokojni poslanec je bio Poljak i zdaj je ob prvim, ka so si Nemci vūpali postaviti tudi svojega kandidata. Najbrž jim je greben zrasedo zavolo zmage nad Francozi. Pa ravno zato je vsem zbranim v Pognebini tak pri srci, što je zvoljeni. Že pred obedom so se začnoli domolūbni govori, šteri so gospej precj razburkali. Ka pa, či se na volišči pri šteti glasov napravijo krivice? No, pa to je ne mogoče, vej so v komisiji ne sami Nemci. Starejši državljani tolmačijo gospej, kak se čtejo glasi. To je že stokrat čūla pa bi ešče ednok rada. (Dale.)

ro delo včini. Či pa nemre to včiniti, naj si nik-še brige ne dela zavolo toga. Naše »Novine« pa moro v vsakoj krščanskoi hiši biti, kde majo telko, da naročnino plačajo. Koliko nepotrebne hoje i nepotrebnoa pitanja bi se vnoči bogatec rešo, če bi voščo za Novine dati 25 Dinarov na skupni naslov.

Imenivani so za komisara v frančiškansk-om redi v Ameriki velč. gospod Kazimir Zakrajšek v Chicagi. Srčno čestitamo.

Nagla smrt. 4. t. m. je na paši mro Kovašov Vanek iz Beltinec. Metao ga je že duže časa veliki beteg. Tudi tisti den ga je med potjov na pašo dvakrat vrgeo, tretjokrat pa na paši. Pri tom je spedito na vüsta i je ne več stano. Ovi pastirje so mislili, da spi, pa so okoli njega navtikali zeleno veje, da se naj Vanek zosaga, kda gorstane. Vanek se je ne geno, zato so ga deca malo bole poglednoli i ovarali, da je mrtev. Domačim izražamo sožalje!

Agrarni interesenti veleposestva grofa Sigmunda in grofice Olge Batthyany so dobili poziv od demokrata Antona Kodra, v šterom se pozivljejo, ka če se do konca toga meseca ne odločijo, da agrarno zemljo kupijo, te bo on, Koder kak zastopnik grofa držao, da sirote neščejo postati lastniki zemlje (odklanjate ponudbo postati lastniki te parcele.) — Te reči se ne smejo tak razmeti, kak bi nešterni krog radi razmeli. To je protizakonita trditev i zato grda laž, ka če do konca toga meseca se ne zglosite, te neščete postati lastniki zemlje. Vi ščete postati, a mate čas do tistimao, gda bo stalen zakon. Zdaj se zemlja samo sme odati a ne se je dužna kupiti. I ki je ne küpi, je ne zgubi, ki jo pa küpi jo zna zgubiti i to po zakoni. Procente vlečejo posredovalci, (po našem mašetarje) nedajte se zapelati!

Krog. 3 maja je bilo poslani v občino do 60 (šestdeset) izvodov »Domovine« štev. 18. Nikaki so je taki nazaj poslati, nikaki pa so pravli: naj bo, jaz ne sam jo naročo, je tudi ne plačam, za stranišče pa trbej papere. Poročevalci imen pa sporočimo, da naj bole tisti čas opravla svoje posle, nej pa, da nam naroča to protiversko brozgo.

Ljudje, pazite! V Rakičani je pred nekaj dnevi hodla ženska, štera je popijavala po oštarijaj z nekimi moškami. Kda njoj pa je vsega zmenkalo, je šla lüdi norit. Šla je najprle k Rajnarovim, pa pravila, či ščejo kaj sini k vojakom poslati, naj njoj dajo, ka njeni sin ide nazaj k vojakom, pa njemi to odnese. K sreči neso meli nikaj pripravljenoga i so pravili, ka nekaj drugi den v Bratonce prinese. Ona se je najmre vödala, da se pise Boškovič pa je z Bratonec doma. Potom pa je šla k Horvat Janoš i je isto pravila. Tam se njoj je posrečilo. Dali so njoj 100 Din., kolač krüha pa kolbase za sina pri vojakaj. Domača hči njoj je ešče pomagala nesti. Drugi den je Rajnarov neseo v Bratonce i je ženske ne najšeo. Postalo je očivesno, da je vkanila Horvata. K sreči pa jo je vido Kociperov hlapec, šteri jo pozna. Naznanjena je že orožnikom i roka pravice jo že dosegne. Ženska je resan z Bratonec doma zdaj se je že nekam odišla i je znana po razvüzdanom življenji.

Dari na Martinišče. Žilavec Ana Tropovci 50, R. J. Beltinci 50, Franko Anton Dokležovje 50, Pertoci Alojz Tropovci 50, Lapoša Julijana M. Črnci 15, L. Barika 12, Ana Kleis Sebeborci 26, Levašič Kata L. gorice 10, Balažic Ivan Hotiza 25, Jerebic Štefan Lukavci 10, Flegar Jožef M. Sobota 50, Kovačič Ilma Krog 80, Menlic Marija Bakovci 20, N. N. 7, Ivan Jerič kaplan v M. Soboti 30, Jožef Zver Chicago 200, Marija Zver Cleveland 170, g. Jožef Rožman kaplan v Gradci 40, Ljudska posojilnica Ljubljana 1500, Tomec Juri Črenšovci 20, Štefan Zdravec Chicago 200, Mihal Žalig Chicago 100, Franc Görek nabrao na Bükovnici 92, Jožef Jagerič nabrao na Ivancih 60, iz Turnišča: Matjašec Bara 10, Tivadar Jožef 10, Čizmadija Iv. 10, Baufi Franc 10, Koren Ivan 6, Tratnjek Štefan 3, Zdravec Štefan 2, Žalig Marko 1. J. Bojmec Strehovci 10, Cigan Matjaš z Žižkov 131.50, Koštrič Jožef z Žižkov 21.33, Zerdin Martin 7.50, Kolar Ivan z Črensovec 12.75, Kocet Ivan z Črensovec 62.75, Lebar Jožef 30, Cigan Marija 10, Kramar Jožef 20, Vučko Štefan 20 vsi iz Sr. Bistrice. Raj Štefan Gor. Bistrica 20, Matjašec Bara Vel. Polana 10,

Mujdrica Roza z Dugevesi 1.50, Horvat Bara Brezovica 5, Špilak Jožef Brezovica 10 Dinarov. Vsem jezerokrat Bog plati!

Zahvala vsem tistim, ki so za dijake v Martinišči dali zrnje, krumpire zabio pa olij. Preveč na dugo bi šlo. Či bi šteli vse posebi imenivati, zato se pa vsem vküp zahvalimo. posebno pa nabiratelom i nabirateljicam. Vsem naj Bog obilao poplača z bogatov letinov najbolje pa na duši. Naši gojenci vsaki den molijo za vse svoje dobrotnike. Molitev malih, čistih duš pa Bog z veseljem posluhne.

Srečke za loterijo Martinišča se dobijo v Martinišči, v pisarni tajništva kmečke zveze v Soboti, za Črensovec gri g. Kleklni, za Nedelico pri Raj Marki i Bakan Števani, za Cankovo pri g. kaplani, za Šalamence pri Karoli Gomboši, za Štajersko v Veržeju v zavodi. V Krogi pri Bejek Štefani i Titan Franci, v Bakovcih pri g. Horvat Janoš i, v Satahovcih pri g. vučitelji Rusijani, v M. Črncih pri Serec Štefani i Holzman Jožefi, v Sebeborcih pri Kleis Ani. Pridoči tjezen pošlemo ešče v druge fare i občine, ka si vsaki lejko poskrbi dokeč je čas. Znabiti naskori srečke sfalijo pa bo tak vnočim žao. Mi pa tudi iz srca želemo vsakšemi dosta sreče. Kelko več srečk što ma, telko več je vüpanja da kaj dobi.

Naša priloga. Denešnjoj številki smo priložili »Novice v slikah«. Kak vsaki vidi so slike lepe, zato je škoda bilo napraviti. Naj vsaki devle vküper, da bo počasi meo lepo knjigo s kepami.

Država.

Vojaška granata je ranila Antona Uršiča pastira v Jezerji na Kranjskom. Anton i njegov tovariš sta na paši najšla neraztreljeno granato. Že na paši sta jo tukla, da bi se razpočila. Ar je ne štela počiti sta jo nesla domo, jo priškrnola v škrepce i začela narazno jemati. Jožek, Antonov tovariš je ravno skočo po nekšo šker, kda je granata počila, zato je ostao neranjeni. Antona je vrgla granata i ga ranila na črevi tak, da so ga morali v bolnico odpelati.

Nobel tovaže. Dnesden, v časi mašinov so v navadi nobel tovažije. Te zvršijo navadno z modernimi sedri, s šterimi prevrtajo železne shrambe za peneze. Odzvuina pa majo automobil (motor), da lahko hitro vujdejo. Takša družba kradne tudi po Sloveniji. Najraj pa gortrgajo šolske pa davčne blagajne (kase). V nekelko dnevaj so vkrali v Maribori, Ljubljani, Krškom i Ptui. V Ptui so je opazili policaji. Kda so pa tovaže ovarali, ka so v nevarnosti, pa so hitro poskakali skoz oken, seli na automobil i hodi bole moj. Posrečilo se njim je vujti.

Oproščeni od dosmrtno voze. Pred štirimi letmi so v Maribori na smrt obsodili glažara Antona Polaka. Krivili so ga, da je on bujo trgovca Rosenfelda v Podvinci pa da je dvakrat krao. Krajo je pripoznao, vmora pa nej. Porotniki so povedali, da je on vmoro tistoga trgovca, zato so ga na smrt obsodili. Na srečo pa je od krala prišla pomilostitev. Smrt na vešalaj so spremenili v dosmrtno vozo. Kda so pa pred kratkim vesili Čiča pa Zlahtiča, je Čič ovado da je on z nekšim Kajičem vmoro Rosenfelda. Sodišče je Polaka zdaj oprostilo od dosmrtno voze i ga zavolo dvoje kraje obsodilo na pet let temnice.

Hvalevredna naprava je dom za pokvarjene mladenke v Zagrebi, šteroga so nedavno odprli. V dom sprimejo pokvarjene dekle, kde do se včile gospodinjstva i druge potrebne reči. Mele do poleg toga tudi predavanja. Kda se v dobrom vtrdijo, je pošlejo služiti v dobre krščanske družine. Zagrebačka občina je obljubila domi 60 jezer podpore na leto.

Na mesto zdavanja smrt. V Belgradi so nedavno iz Save potegnoli vtoplenko Milico Pavinovič. Zvedelo se je, da si je sama skončala življenje. Kda jo je zdravnik šteo preiskati, je spoznao, da je to njegova zaročenka, s šterov je šteo naskori iti k zdavanji.

Dühovne vaje s vršijo v »Domi dühovnih vaj« v Ljubljani sledeče dneve: Majuš: od 13. do 17. za železničari; od 22. do 26. za moške. Junijuš: od 3. do 7. za mladence; od 14. do 18. za dühovnike; od 19. do 23. za mladence;

od 26. do 30. za delavce. — Vsaki tečaj se zač ne večer prvoga i se konča zajtra zadnjega gori-povedanih dnevoj. Udeleženci naj bodo v »Domi« večer do šestih prvoga dneva. Za udeležbo naj se začasa prigrasijo i povejo, kda ščejo opraviti düh. vaj. Či bi što bio sledkar zadržani, naj to pravočasno naznani, da napravi mesto drugomi. Stroški za ves čas znesejo 120 Din. Pišite na naslov: Vodstvo »Doma dühovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Najprle dvojčeti, nato trojčeti. Edna ženska v Dalmaciji je lani porodila dvojčeti, letos pa trojčeti. Vsi so zdravi, i mati i deca. Iz cele okrogline hodijo mater obiskavat i njoj čestitat.

„Brezalkoholna produkcija“, Ljubljana, Poljanski nasip 10/54 pošle vsakomi naročniki „Novin“ zanimivi cenik brezplačno. Pišite itaki po njega, ne bo Vam žao!

Dopisi.

Odranci. Demokratom smo se ne vemo po čem dopadnoli. En küp „Domovine“ so nam poslali. A mi smo jo do zadnjega falata nazaj poslali. Dobro poznamo mi ftičke, znamo ka nas zato lovijo ka bi radi naše kruglice dobili. A mi smo pa ne pozabili ka so 7 let bili v Belgradi na vladi i v tom časi ne delali drugo, kak povekšavali naše terhe, kak spravljali od nas še zadnjó drobtinico starih autonomnih pravic. Ne smo pozabili, kak so besneli proti našoj veri, kak so divjali njihovi orjunci kak razbijali krščanske tiskarne, kak pobijavali pa še klali nedužne ljudi! Najmenje smo pa to pozabili kak so svojega ministra, koga krivico je celi parlament spoznao, ne zročili sodnji čeravno se je za milijone šlo na škodo države, nas siromake pa vred sod zovejo za vsako najmenjšo krivico. Laži demokratom smo zato nazaj poslali njihov lažlivi list. (Pametni Odrančarje, prav je tak! Vr.)

Gomilica. Demokratje so nam zasmrdeli z svojim listom „Domovina“. Poslali so nam ga 40 falatov še nekaj više. Nose smo si zateknoli pa hitro na liste zapisali. „nazaj“. Niti edno vö-ro ležati nesme ta vonjüja v našoj občini ne ka bi jo ešče vohali pri čtenji! (Prav sodite pošteni Gomiličanci! Vr.)

Domača politika.

Radikali se med sebov razdvojili i boj tpi dale. Vsaki je čakao, da bo morala Uzonovičova vlada odstopiti, pa se je ne zgodilo. Pašič je ne, dosego toga, ka je nameno, kda je izklüčo Jovanoviča, najmre, da bi prišeo na vlado.

Uzonovičova vlada pa Radič sta se pomirila. Samo ka je Stipica morao grenki pelin piti. V vsakom tali je morao popüstiti. Niti telko je ne mogeo dosegnoli, da bi minister postao. Nihče najmre nešče biti z njim vküper v vladi. Pogodba je med Radičom i Uzonovičom toti ne znana, vendar pa je gvišno, da je ne bilo guča od narodovi potrebčin, nego se je šlo samo za osebe. To najmre kaže način pogodbe.

Korošec i tovariši so se müdili, pri skupščinskom predsedniki i zahtevali, da mora vlada na prvoj seji poslancom povedati, ka šče, pa da mora priti v razgovor tudi interpelacija od korupcije.

Ovači je nikaj ne posebnoga. Vsi čakajo, ka prinese skupščinska seja 5 majuša.

Svetovna politika.

Nemčija i Rusija sta med sebov sklenole prijateljsko pogodbo. Zavezüjeta se, da, či bi štera mela vojno, jo druga ne napadne.

Pošta upravnništva.

Ratnik Imre Rankovci. Bomo pozvedli to reč na carinarnici i potem Vas obvestimo. **Janez Tivadar Kurščenci.** Ne vemo, zakaj ste vaše vrstice zapisali. Dajte nam na znanje, ka želite, jeli objavo ali odgovor. **Lukač Franc Gradišče.** Sprejeli smo 215 din. od toga smo spisali 75 din. na stari dug in 140 din. na novo. Najlepša hvala. **Šimon C. Chicagó III.** Kalendar smo Vam že ednok odposlali na stari naslov, zdaj smo vam drgoč poslali na naslov, kak ste pisali. Mi ne smo krivi či nam včasi ne naznanite, da spremenite naslov.

GOSPODARSTVO.

Zadružništvo.

(Dalje)

Drüge vrste zadrug, za štere se ljudje v zadnjih časih največ zanimajo, so nakupne i prodajne zadrüge. Med te spadajo vse drüge zvün posojilnic. Nakupne majo namen, da za svoje kotrige kúpüjejo vse potrebščine naravnoč od fabrikantov ali veletrgovcev, naj je že obleka, sol, cukér itd., i stem dosegnejo to, da člani dosta felej dobijo vse potrebščine pri zadrugah, kak pri trgovcah. Pa ne samo to, da vse falej dobijo potom zadrüge, nego tüdi to, da dobijo bogše blago, Mnogi trgovci gledajo samo na dobiček ne pa na to, da bi dobro blago tržili ljudstvi. Pri zadrugi je pa nemogoče da bi se slabo blago tržilo, ar so člani tüdi lastniki zadrüge i majo pravico da si naročijo takše blago, kakše sami ščejo. Te zadrüge so se povsed dobro obnesle i bi tüdi v Prekmurji bile potrebne, posebno zdaj, kda je tak malo penez med ljudstvom, da bi falej dobili razne potrebščine.

Pri odaji pa majo te zadrüge več razločnih načinov. Pri nešternih maio člani knjigice zato, da vsigdar, kda pridejo po blago, se njim zapiše v knjigo za kelko je blaga kúplenoga. Te zadrüge odavlejo po istoj ceni kak trgovci i na konci leta člani dobijo nazaj v penezaj, ali v blagi telko, kelko, so več plačali za blago kak je kúpleno bilo i to tak, da ki je več kúpo tüdi več nazaj dobi. Te način je najbolje priporočljiv i najbolje pravičen.

Drügi način odaje, šteroga neštérni priporočajo je, da zadruga s pribitkom stroškov odavle po istoj ceni, po šteroj je ona sama kúpila. Te drügi način je ne priporočljiv zato, ar se je v večih mestih dogodilo, da so člani pri zadrugi blago po nizkih cenah spokúpili i je drüгим odavali za dobiček. Takše delo je pa pri zadrugah ne hasnovito niti za zadrugo niti za člane. Drügo je pa to, da se članom ki kúpüjejo vsakokratni popust le malo pozna, celo pa pri mali šumaj. Zato je boljši prvi način i tüdi bole pravičen. To vala za vse nakupne zadrüge.

Kak nakupne zadrüge majo namen vse potrebščine kúpüvati za svoje člane, tak prodajne zadrüge majo namen odavati pridelke svojih članov. Neštérne odajne zadrüge se pečajo samo z ednim pridelkom, Tak n. pr. so mlekarke zadrüge, štere odavlejo mleko svojih članov bodisi v čistom ali predelano v puter, sir itd. Jako važne i potrebne so tüdi prinase, zadrüge za odavanje zrnja. Zakaj? Zato, ar naš kmet večkrat je pri siljen za polovično ceno ta dati tisto, ka je skoz celo leto s težkim trüdom pridelao. Vzrok je te, da trgovci delajo s pretiranimi dobički. Kmet si pa pomagati nemre, na eni strani zato, da potrebuje peneze i je prisiljen ta dati zrnje, na drügoj strani pa zato, da se njemi par metrov ne splača spravljati v takše mesjo, kde bi dosežno bogšo ceno. Potom zadrüge pa člani dosegnejo boljšo ceno tak, da zadruga zbere od vseh članov zrnje i stem spravi vekšo množino vkúp. S tem v zvezi je pa to, da zadruga vekšo množino pošlje v takše mesto, kde so najboljše cene. V mnogih mestih je dokazano, da so člani zadrüge celo za 1/4 več dobili za svojo pridelke, kak če so odali trgovcom.

Iz teh par stavkov vidimo, kakše važnosti i kak potrebno je prinase zadružništvo. Ne samo to, ka smo tü napisali, tüdi vse vrste drügo blago zadrüge lahko kúpüjejo i odavlejo za svoje člane. Pisati bi se dalo dosta, ar nam je pa dani mali prostor, pa nam za enkrat ne mogoče. Vidimo pa že iz toga, da je edina možnost povzdignoti gospodarstvo, potom močno razširjenoga zadružništva.

ANT. STANKO.

Konec.

ODA SE nova zidana hiša za trgovino na Hotizi. Pozvedite v trgovini OBERSKI Hotiza broj 116.

GOSPODARSTVO.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	295 Din.,
„ „ žita	200 „
„ „ ovsa	185 „
„ „ kukorice	155 „
„ „ ječmena	185 „
„ „ hajdine	270 „
„ „ prosa	225 „
„ „ pš. otrobi	120 „

2. Živina.

govenska:	teoci:	svinje
v Zagrebi 1 kg.	8—8.50 D.	8—10 D. 14—16 Din.
v Ljubljani „	8—8.50 D.	8—10 D. 14—16 Din.

3. Krma

Sena m. 100—125 D., slame m. 50—100 D.

Zagrebečka borza.

dne 5. maja 1926.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 56.85
Schilling	D 8.04
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1.69
Nemška zlata marka	D 13.55
Francoski frank, 1 frank	D 1.90
Madjar. K. 100 (nova em.)	D 0.079
Švic. fran., fr.	D 10.96
Talijanske lire, 1 lira	D 2.28
Zürich:	
Dinar, 100 Din	Šv. frcv 9.12.

Prekmursko kat. podporno društvo sv. Ivana Krstitela

št 13. spadajoče pod družbo sv. Družine. Društvo je ustanovljeno 15. septembra 1920 l. in je najbolše za Prekmurske Slovence in Slovenke v Chicagi. Zavarüje se lahko od 250 do 500 dollarov. Moški in ženske od 16 pa do 55 leta. Deca od 1 leta do 16. Deca plačüjejo vsi po ednoj ceni 15 centov na mesec, a stareši pa po svoji starosti, či se mladi da notri menje, či stareši več. Seja je vsakšo 4. nedelo v meseci ob 2 vöri popoldne v Cerkvenoj dvorani sv. Števana, Lincoln št. po 22 Pl. V slučaji poškodbe član ali članica dobijo za 6 važnejših operacij 75 dol. za zgübo ednoga oka 100 dol. za 2 oke 250 dol. tak ravno za roko ali nogo či je več nej za delo. Za 4 prste na roki ali nogi 50 doll. Odborniki so: predsednik Andre Glavač, 1844. 22. nd Pl. podpredseenik Martin Gabor, tajnik Štefan Lujz 1929 22 nd. Pl. blagajnik Ivan Denša 2730 Arthington št., zapisnikar Matjaš Hajdinjak, nadzorniki: John Horvat, Mihal Haclin, Frank Gjörkiš, vratar Štefan Majcen, voditeo Janoš Hren.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri

I. HAHN trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti.	ERDOŠI BARNABÁŠ trgovci z papirom igracami v M. Soboti št. 180. poleg r. kath. cerkvi ino pošte.
---	---

K odaji je edno lepo verstvo v Tešanovci pri g. CIPOT ŠTEFANI št. 41. Verstvo obstoji iz 11 plügov zemlje, njive travniki in logovje. Hiša je lepo zidana i moderno napravljena. Oda se vsaki den is proste roke.

K odaji

je edna hiža primerna za trgovino in oštarijo, tüdi 5 plügov zemlé, travnik in log, več se pozve pri:

ALOJZ PEČIČ
SATAHOVCI.

IMANJE K ODAJI

30 plügov: njive, travniki, gorice i šume je k odaji v St. Ilji poleg glavne ceste Z imanjem se oda ves inventar i vsa živina. Staroga pridelka ešče je za edno leto, krme pa za 20 glav živine. Cena 400.000 Din. — Oglasiti se je pri KAROLI PRINČIČ pošta Št. Ilj v Slov. Goricah. Oda se imanje zavolo preselitvi.

Pri Cigan Jožefi v Črensovci je k odaji eden novi malo nücani **Bicikl**. Dobi se po niskoj ceni.

SENO,

Superfosfát, Portland-Cement, Papir za zid, Papir za pokriv, Karbolineum, Ter Kovačko vogelje, Steinkol, Drva, Les — se dobi pri

VIKTOR CZIPOT
trgovci
v MURSKI SOBOTI.

Podpirajte „NOVINE“!

KMEČKA POSOJILNICA

 v MURSKI SOBOTI

r. z. z n. z. uradüje vsako nedelo.

Obrestüje hranilne vloge po 8%. Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko posojilnico naj služijo kmečkomi ljudstvi.